

Üzenet a mának

2016 január 05. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Újra találkozhattam néhány rég nem látott, a mostani világ tempójához, értékrendjéhez sehogy sem illeszked? könyvemmel.

Úgy sétálgattam a faltól falig ér? könyvespolc el?tt, csíp?re tett kézzel, szemüvegen át silabizálva a könyvgerincek

címeit, mintha egy régi urasági könyvtár állományát kellett volna leporolnom.
Végül is egy karcsú, zsebkönyv méret? kötetet horgásztam ki a Franklin Társulat Kultúra és Tudomány cím?, zöld, keményfedel? sorozatából. A címe Múlt és jöv?, írta Gustave Le Bon, fordította és bevezette Wildner Ödön.

Gondolatok a világháborúról, békér?l s a népek és a kultúra sorsáról – konkretizálta tárgykörét alcímében a francia szerz?, aki 1841-ben született és 1931-ban hunyt el. Le Bon hosszú életének túlnyomó részében szociológiával, lélektannal, antropológiával – de politológiával is! – foglalkozott, ez utóbbiról akkor még nem is lehetett tudomása. A magyar nyelv? kiadás 1920-ban jelent meg, tele van tehát friss emlékekkel, tapasztalatokkal és tanulságokkal az els? világrombolásról.

Le Bon – mai szóval – a kultúrantropológus szemével kutatta, elemezte az európai (és tengerentúli) népek, országok, államok történelmét, jellegzetes vonásait és szerepét az akkori legújabb korban. Különösen a Nagy Háború f?szerepl?i: a kelet-közép-európai és a nyugati államok, szövetségek és társadalmak természete, fejlettsége, sikeressége vagy bukása, jöv?beli sorsa foglalkoztatta a tudóst. Részletesen és sikeresen elemezte az európai nagy nemzetek lélektanát – amir?l egy másik könyve is megjelent a sorozatban, A tömegek lélektana címmel, Balla Antal fordításában, ugyanabban az évben.

A világháború befejezését követ? összeomlás, a társadalom és gazdaság egyre mélyül? válsága, munkanélküliség, tömegnyomor, modern népvándorlás és az addig ismeretlen járvány – a spanyolnátha – pusztítása elveszetté, tanácstalanná és (egy id?re) kilátástalanná tette Európa több országát. Magyarországon már a trianoni békediktátumot megel?z? két évben felfordult a világ: az 1918. novemberi katonai összeomláskor megindult a románok, délszlávok, tótok és rusznyákok, s?t osztrákok er?szakos, militáns területhódítása. Az 1919-es kommunista hatalomátvétellel olyan, az addigi magyar világban ismeretlen és elképzelhetetlen politikai és emberi szennyet okádott színpadra a történelem, amilyent még soha. Szabó Dezs? az év nyarán megírt, Az elsodort falu cím? kulcsregényének végjátékában félelmetes látványként jelentek meg a Kolozsvárt és Nagyváradot elárasztó oláh és hegyi móc hódítók. A Kun Béla és bandája bukását követ? nemzeti és politikai fordulatban Szabó Dezs? is aktívan részt vett, sokszor több száz f?s, ezres nagyságú utcai hallgatóság el?tt szónokolva.

Gustave Le Bon az anyagi és erkölcsi hatalmak biológiai, értelmi és érzelmi, misztikus és kollektív er?k eredetét, fejl?dését, alakulását kutatta és magyarázta. Különösen érdekesek a világháború f?szerepl?ire – a németekre, franciákra, angolokra, oroszokra és amerikaiakra – vonatkozó elemzései, következtetései. És különösen a jóslatai!

„A háború az egymás ellen küzd? láthatatlan er?k látható megnyilvánulása” – teszi le a garast Le Bon (szemben Karl Marx ember- és társadalomidegen béljóslásával, utópista hablatyával).

„A germán bölcsel?k nagy ügyességgel próbálták meg, hogy biológiai és történelmi okokkal igazolják fajuk ?si hódító, öldökl? és zsákmányszerz? hajlamait” – írja.

„A modern világ azt hitte, hogy mentes a misztikus er?k befolyásától. Pedig az emberiség sohasem volt hívebb szolgájuk. Ezek az er?k borították lángba Európát. A misztikus er?kkel szemben az ész tehetetlen. A hit önmagában is elég er?s, de még jobban öregbedik, ha anyagi érdekekhez szeg?dik. Példa: Németország.”

„Valamely nép nagy erej? lesz, ha van eszménye, mely minden polgárban ugyanazokat az érzelmeket, gondolatokat s következésképp ugyanazokat a tetteket tudja el?idézni. A germánok évszázados anarchiája (inkább: széttagoltsága és rokonnépeinek elkülönülése – a szerz? megj.) egyszeriben elt?nt, amikor a porosz iskola és kaszárnya beléjük gyökereztette az egyetemes uralom eszményét. Ilyenkor minden érzelem kollektívvé válik: büszkeség, dics?ség, hatalomszomj. Nagy katonai és ipari er?t ad a népnek, amelyik ezt az állapotot megvalósítja” – így Le Bon.

Francia értelmiségi lévén sem veszítette el tárgyilagosságát az idegen – vagy éppenséggel ?si rokon frank, gót, gall és egyéb – európaiak iránt. Érdekes ipari-energetikai példával szemlélteti a németek és franciák egymásrautaltságát a közös államhatáron régóta átnyúló, kölcsönösen kiegészít? szén- és vasérc-cserekereskedelmével, aminek a háború kitörése vetett véget. Oroszországról megállapítja, hogy az ottani tömegek nem eszmékhez, hanem jelszóhoz csatlakoznak, a szocializmus diadala a barbárságba való teljes visszatéréshez vezethet. Érthetetlennek mondja, hogy miért kellett a németeknek belerángatniuk az oroszokat a világháborúba, amihez azoknak semmi közük sem volt; és hogy „örökre megmagyarázhatatlan marad, miért nem fogta föl Németország, hogy semmi áron se hozza abba a helyzetbe az Egyesült Államokat, hogy hadat üzenhessen neki”.

Természetesen nincs helyünk idézni az összes, a legjobbak közé sorolható mondatot Gustave Le Bon munkájából. Hitler sokat tanult – és tanulhatott volna! – bel?le; a szovjet világban tiltott irodalomnak számított, ámbár a magyar fordítója baloldali szocdem volt.

Végül, mintegy id?szer? végszónak: csaknem száz évvel az els?, hetvenegy évvel a második világháború befejezte után több nyugat-európai és amerikai nagyvárosban nem engedélyeztek nyilvános, tömeges évbúcsúzatást a terrorveszély miatt. Ideje lenne mélyen elgondolkodniuk a demokráciáknak, hogy miféle kontraproduktív politizálás vezetett idáig!

www.magyarhirlap.hu - Ludwig Emil

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!
www.flagmagazin.hu

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló